

تایمز در جدیدترین رتبه‌بندی خود دانشگاه‌های برخط جهان را ارزیابی کرده است

پیام نور کجایی؟ دقیقا کجایی؟

ندا اظهري

آموزش آنلاین از سال‌ها پیش در سیستم آموزش عالی دنیا ظهور کرد اما شواهد نشان می‌دهد که خیلی اقبال زیادی به آن نشده بود تا این که با همه‌گیر شدن ویروس کرونا و تعطیلی بسیاری از دانشگاه‌ها در دنیا، روی دیگر سکه آموزش آنلاین نمایان شد و به‌عنوان آخرین طنابی که می‌شد به آن چنگ انداخت، توانست تا حدی آموزش عالی و دانشگاه‌ها را از خطر نابودی نجات دهد و امیدی برای تداوم آموزش‌های تحصیلی در دنیا فراهم آورد. اما گستره این آموزش‌های از راه دور آقدر زیاد بود که بعد از پایان همه‌گیری کرونا هم به قوت خود باقی ماند و در حال حاضر بسیاری از دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی از این فرصت برای برگزاری دوره‌ها و کلاس‌های آموزشی خود بهره می‌برند و از آن به‌عنوان جایگزین مناسبی برای دوره‌های حضوری استفاده می‌کنند. به دلیل اهمیت بالایی که این حوزه از آموزش دارد، نظام رتبه‌بندی «تایمز» برای اولین بار در دنیا به بررسی دانشگاه‌های ارائه‌دهنده آموزش‌های آنلاین پرداخته و برترین‌های این حوزه را معرفی کرده است. البته به دلیل جدید بودن این رتبه‌بندی معیار و استاندارد مشخصی در مورد چگونگی سنجش و ارزیابی کیفیت تدریس آموزش عالی آنلاین وجود ندارد. دوره‌های آنلاین به دانشجویان کمک‌کردناتی همه‌گیری کرونا به تحصیل ادامه دهند و حتی افرادی که دسترسی به دانشگاه و آموزش عالی برای آن‌ها وجود ندارد مانند مردم اوکراین که درگیر جنگ بودند، بتوانند به

دانشگاه‌های طلایی، نقره‌ای و برنزی

تایمز مؤسسات را به سه دسته طلا، نقره و برنز دسته‌بندی کرده است. در رتبه‌بندی طلایی، ۱۱ دانشگاه قرار دارند که از این بین، سه دانشگاه از آمریکا، دو دانشگاه از انگلیس، دو دانشگاه از هند، و از روسیه، مجارستان، نیوزیلند و استرالیا نیز هر کدام یک دانشگاه جزء دانشگاه‌های طلایی قرار گرفته‌اند. در این بین، ۱۴ دانشگاه نیز در رده نقره و ۳۱ دانشگاه نیز در رده برنز جای گرفته‌اند. همچنین ۶۴ دانشگاه دیگر نیز در وضعیت reporter (گزارش داده‌شده) قرار دارند که داده‌های مورد نیاز را ارسال کرده‌اند اما شرایط کامل را برای ورود به رتبه‌بندی برآورده نکرده‌اند. در نخستین رتبه‌بندی دانشگاه‌های آنلاین که نسخه آزمایشی تایمز به شمار می‌رود، ۱۷ معیار مورد ارزیابی قرار گرفته که در چهار رکن گروه‌بندی شده‌اند: اول منابع، که حجم منابع اختصاص داده‌شده به آموزش آنلاین را مورد ارزیابی قرار می‌دهد. دوم تعامل یا مشارکت، که ۶ معیار سنجیده می‌شود و شامل پاسخ‌های نظرسنجی دانشجویان برای مقایسه سطح مشارکت دانشجویان است؛ سوم نتایج که بیشتر دانشجویان را در یادگیری آموزش آنلاین مورد سنجش قرار می‌دهد؛ و چهارم محیط، که شامل تنوع و سطح پشتیبانی و محیطی را که آموزش آنلاین در آن اتفاق می‌افتد را ارزیابی می‌کند. براین اساس منابع ۳۵ درصد، تعامل و مشارکت ۲۵ درصد، نتایج ۱۵ درصد و محیط ۲۵ درصد از امتیازها را به خود اختصاص می‌دهند.

تایمز داده‌های لازم را برای رتبه‌بندی چگونه به دست می‌آورد؟

از مؤسسات و دانشگاه‌هایی که برای حضور در این رتبه‌بندی ثبت نام کرده بودند، خواسته شد تا یک نظر سنجی آنلاین بین دانشجویانی که در دوره‌های آنلاین ثبت نام کرده‌اند، توزیع کنند. از دانشجویان، طیف وسیعی از پرسش‌ها در مورد تجربیات یادگیری و نیز سوالات اولیه جمعیت شناختی پرسیده شد. پاسخ‌های دانشجویان به‌طور مستقیم از سوی پایگاه تایمز گردآوری شد. این مؤسسات، داده‌های سازمانی خود را از طریق یک پرتال وب، بین آوریل تا ژوئن ۲۰۲۴ در اختیار پایگاه تایمز قرار دادند. این داده‌ها توسط نمایندگان مؤسسه ارسال و تأیید شد و سپس از سوی پایگاه تایمز مورد تأیید قرار گرفت. همچنین دانشگاه‌ها باید داده‌های مربوط به سال مالی و سال تحصیلی را که در سال ۲۰۲۲ به پایان رسیده بود، ارائه دهند. داده‌های جمع‌آوری شده از دانشگاه‌ها به‌دو گروه داده‌های کمی و داده‌های مبتنی بر مدرک تقسیم می‌شوند.

برترین دانشگاه‌های برخط در ابعاد چهارگانه رتبه‌بندی

دانشگاه فلوریدای مرکزی آمریکا که یکی از ۱۱ دانشگاه طلایی این رتبه‌بندی است، از نظر منابع برتر بالاترین امتیاز را کسب کرده است. دانشگاه «مسی» نیوزیلند نیز با کسب رتبه طلا، بالاترین امتیاز را در زمینه تعامل و محیط کسب کرده است. دانشگاه ایالتی «سومی» اوکراین در حالی که در جمع دانشگاه‌های نقره قرار دارد، اما بالاترین امتیاز را در بین سایر دانشگاه‌ها برای بخش نتایج کسب کرده است. در میان دارندگان جوایز طلایی، دانشگاه جهانی جیندال O.P. هند بالاترین امتیاز را به خود اختصاص داده است. برخلاف رتبه‌بندی دانشگاه‌های جهانی، هیچ دانشگاهی نمره بالایی را در تمام چهار رکن مورد بررسی کسب نکرده است که منعکس‌کننده اهداف مختلف دانشگاه‌های آنلاین نیز ماهیت رو به رشد یادگیری آنلاین است. در این میان، مؤسسه بین‌المللی پژوهش و مطالعه «ماناواشانا» هند ثابت‌ترین عملکرد را در بین دانشگاه‌های رده طلایی به خود اختصاص داده است. این دانشگاه، تنها دانشگاهی است که در هر چهار رکن نمره بالاتر از ۶۰ را ۱۰۰ را کسب کرده است.

نگاهی به فرامتن رتبه‌بندی جدید تایمز

در حالی که نتایج و داده‌های زیربنایی، بینش‌های جالبی را ارائه می‌دهند، همچنین به یک گفت‌وگوی جهانی مهم در مورد چگونگی بهترین ارزیابی و درک یادگیری آنلاین کمک می‌کنند. تیم داده‌پایگاه تایمز در حال برنامه‌ریزی برای راه‌اندازی یک فرآیند مشاوره در مورد آموزش آنلاین در اوایل سال ۲۰۲۵ برای بهبود رویکرد و روش شناسی در سال‌های پیش روست. کارشناسان معتقدند که موفقیت در آموزش عالی آنلاین بسته به هدف از ارائه آنلاین دوره‌های تحصیلی متفاوت است، اما مسئله این است که این موفقیت نصیب چه دانشگاهی و با چه معیاری می‌شود. موفقیت تنها با سنجش ماندگاری و به سرنجام رسیدن، نمرات آزمون مقایسه و نظرسنجی‌های رضایت سنجیده نمی‌شود. از نظر فراگیری که به دلایل مختلفی چون قرار گرفتن در منطقه جغرافیایی جنوبی جهان یا فقر آموزشی، به آموزش حضوری دسترسی ندارند، دستیاران به محتوا و آموزش‌های آنلاین موفقیت به حساب می‌آید. دانشگاه «ایالتی آریزونا» (ASU) یکی دیگر از مؤسسات

آموزش‌های از راه دور دسترسی پیدا کنند. در زمینه یادگیری و آموزش آنلاین هیچ تعریف جهانی وجود ندارد و نخستین رتبه‌بندی جهانی در این حوزه تنها بخش‌هایی از دانشگاه‌ها را مورد سنجش قرار می‌دهد که آموزش آنلاین ارائه می‌دهند به این معنی که دوره‌ها به‌عنوان آنلاین تبلیغ می‌شوند و حداقل ۴۰ درصد محتوا به‌صورت آنلاین ارائه می‌شود. در این رتبه‌بندی از پردیس‌های سنتی دانشگاه‌ها که عناصر آنلاین را ارائه می‌دهند، تا دانشگاه‌های آزاد که عملیات کاملاً آنلاین انجام می‌دهند، تا مؤسسات جدیدی که سعی در ارائه آموزش عالی به مردم مناطق روستایی کشورهای کم‌درآمد دارند، استفاده شده است. به عبارتی، در رتبه‌بندی دانشگاه‌ها براساس آموزش آنلاین کل دانشگاه مورد ارزیابی قرار نمی‌گیرد بلکه تنها بخشی از دانشگاه که آموزش‌های آنلاین را ارائه می‌دهند در این رتبه‌بندی سنجش می‌شوند. دانشگاه‌ها دلایل و اهداف مختلفی برای ارائه آموزش‌های آنلاین دارند و این امر ارائه رتبه‌های دقیق را دشوار می‌کند. بخش‌های ارائه‌دهنده آموزش‌های آنلاین دانشگاه‌ها به‌عنوان برنامه‌های دانشگاهی تعریف می‌شوند که یا در قالب آنلاین تبلیغ می‌شوند یا دست‌کم ۴۰ درصد از دروس آن‌ها در قالب آنلاین تدریس می‌شود. تمرکز این رتبه‌بندی بر تعالی آموزش دوره‌های آنلاین دانشگاه‌هاست نه توانایی فنی آن‌ها در ارائه آنلاین. دامنه ارزیابی در این رده‌بندی شامل دوره‌های کارشناسی و کارشناسی ارشد می‌شود، دوره‌های MBA از آن مستثنی شده است. برخلاف سایر رتبه‌بندی‌های تایمز که از موقعیت و امتیاز رتبه استفاده می‌کنند، این رده‌بندی در سه گروه طبقه‌بندی شده است.

سه‌م ایران صرفاً دو دانشگاه، بدون رتبه!

در بین ۱۲۰ دانشگاه و مؤسسه آموزش عالی که در رتبه‌بندی آموزش آنلاین تایمز مورد ارزیابی قرار گرفته‌اند، تنها نام دو دانشگاه علوم پزشکی، دانشگاه شهید بهشتی و دانشگاه محقق اردبیلی از ایران دیده می‌شود که با عنوان reporter درج شده‌اند و مدارک لازم را برای قرار گرفتن در رتبه‌بندی ارائه نداده‌اند. جای دانشگاه‌های ایران در حالی در نخستین رتبه‌بندی ۲۰۲۴ دانشگاه‌های آنلاین در بین برترین‌ها خالی است که کشورهای همسایه و منطقه از این فرصت استفاده کرده‌اند تا در حوزه دانشگاه‌های آنلاین خودی نشان دهند. عربستان که چند سالی است در مسیر توسعه گام برداشته، با ۳ دانشگاه برتر آنلاین در این رتبه‌بندی حضور دارد که تنها دانشگاه «ملک عبدالعزیز» از عربستان جزء برترین‌ها قرار گرفته و درجه نقره را از آن خود کرده است. پاکستان نیز با دو دانشگاه در این رده‌بندی حضور دارد که هر دو دانشگاه آزاد علامه اقبال و دانشگاه مهندسی و فناوری اطلاعات خواجه فرید رده برنز را کسب کرده‌اند. ترکیه از دیگر کشورهای منطقه، با ۹ دانشگاه در این رده‌بندی حضور دارد که ۵ دانشگاه «آنادولو» استانبول، «آنتورک»، «غازی»، «اوندوکوز مایس» و «پورت سعید» هر کدام در رده برنز این رده‌بندی قرار گرفته‌اند و ۴ دانشگاه دیگر ترکیه نیز با عنوان reporter مشخص شده‌اند. در این بین، تنها دانشگاه سوریه یعنی دانشگاه «دمشق» نیز با رده برنز قرار گرفته است. لبنان نیز تنها با یک دانشگاه «آمریکایی لبنان» با عنوان reporter حضور دارد و رده‌ای را از آن خود نکرده است. از پاکستان هم با یک دانشگاه «حقوق دولتی تاشکند» در قالب reporter حضور دارد. عراق با دو دانشگاه «القادسیه» و دانشگاه «موصل» به عنوان reporter در این رتبه‌بندی حضور دارد. در این بین، ۸ دانشگاه از روسیه حضور دارند که یکی از دانشگاه‌ها یعنی دانشگاه HSE روسیه در رده دانشگاه‌های طلایی قرار دارد. پس از آن هم دانشگاه‌های «فنی ایالتی دان» رده نقره را از آن خود کرده‌اند و ۶ دانشگاه دیگر روسی عنوان reporter را کسب کرده‌اند.

چرا خبری از پیام نور و دانشگاه‌های برتر ایران نیست؟

این در حالی است که اگر به تاریخچه آموزش‌های از راه دور در ایران برگردیم، به دانشگاه پیام نور می‌رسیم که در دهه ۶۰ با هدف تسهیل آموزش‌های دانشگاهی به صورت پاره‌وقت راه‌اندازی شد. علاوه بر این، ایجاد شرایط برای آموزش‌های ترکیبی از راه دور و حضوری، این امکان را به دانشجویان می‌دهد تا بتوانند برخی دروس را به‌طور حضوری در کلاس درس و برخی دروس را به‌صورت غیر حضوری به اتمام برسانند. از سوی دیگر، از زمان همه‌گیری کرونا که دانشگاه‌ها به سمت و سوی آموزش‌های آنلاین سوق پیدا کردند، بسیاری از دانشگاه‌ها و دانشجویان از آن استقبال کرده و بستری را مهیا کردند تا دانشجویان حتی در دور دست‌ترین نقاط کشور هم بتوانند از این فرصت استفاده کنند. از این رو، به‌رغم سابقه طولانی که در حوزه آموزش‌های از راه دور در کشور وجود دارد، انتظار می‌رفت ایران دانشگاه‌های بیشتری و جایگاه نسبتاً خوبی در این زمینه داشته باشد. همچنین، ارائه آموزش‌های از راه دور و آنلاینی که در دوران کرونا عرضه شد، شرایطی را مهیا کرده بود که بعد از پایان کرونا نادیده گرفته شد و دانشگاه‌ها این فرصت طلایی را به فراموشی سپردند. در غیر این صورت، انتظار می‌رفت دانشگاه‌ها جایگاه قابل قبولی در این رتبه‌بندی داشته باشند. نکته دیگری که در این رتبه‌بندی وجود دارد، عدم حضور دانشگاه‌های مطرح کشور از جمله دانشگاه تهران، صنعتی شریف و علم و صنعت است که با فرصت‌سوزی پسا کرونا یک امکان مهم در فضای آموزش عالی را نادیده گرفتند.

رتبه‌بندی ۲۰۲۴ برترین دانشگاه‌های آموزش آنلاین	مؤسسه یا دانشگاه	کشور/ منطقه	رده	امتیاز منابع	امتیاز تعامل	امتیاز نتایج	امتیاز محیط
۱	دانشگاه آمریکایی	آمریکا	طلا	۶۹٫۵	۷۲٫۳	۵۳٫۳	۷۲٫۱
۲	دانشگاه ایالتی آریزونا	آمریکا	طلا	۵۶٫۲	۶۷٫۵	۴۹٫۴	۷۲٫۲
۳	HSE دانشگاه	روسیه	طلا	۶۲٫۵	۷۹٫۲	۶۱٫۲	۵۷٫۲
۴	مؤسسه بین‌المللی پژوهش و مطالعات ماناوا راجنا	هند	طلا	۶۵٫۴	۶۲٫۸	۶۴٫۱	۷۰٫۹
۵	دانشگاه مسی	نیوزیلند	طلا	۴۵٫۵	۹۲٫۶	۲۷٫۳	۸۱٫۴
۶	O.P. دانشگاه جهانی جیندال	هند	طلا	۷۲٫۳	۵۸٫۲	۷۹٫۲	۷۸
۷	دانشگاه فلوریدای مرکزی	آمریکا	طلا	۸۱٫۵	۵۶٫۹	۷۱٫۵	۷۱٫۱
۸	دانشگاه اسکس	انگلیس	طلا	۵۶٫۷	۷۶٫۸	۶۹٫۲	۴۱٫۵
۹	دانشگاه لیورپول	انگلیس	طلا	۷۲٫۳	۵۲٫۸	۷۷٫۶	۵۷٫۸
۱۰	دانشگاه استرالیای جنوبی	استرالیا	طلا	۷۲٫۵	۴۵٫۱	۵۰٫۱	۶۳٫۳
۱۱	دانشگاه سگد	مجارستان	طلا	۷۲٫۷	۵۴٫۳	۴۴٫۲	۶۷٫۹
۱۲	دانشگاه مینوس	اندونزی	نقره	۶۵٫۸	۴۱٫۵	۵۸٫۸	۳۷٫۶
۱۳	دانشگاه فنی ایالتی دان	روسیه	نقره	۵۷٫۸	۶۲٫۱	۶۴٫۶	۴۹٫۱
۱۴	دانشگاه بین‌المللی علوم کاربردی	آلمان	نقره	۳۹٫۵	۵۸	۴۹٫۲	۷۴٫۹
۱۵	دانشگاه ملک عبدالعزیز	عربستان سعودی	نقره	۳۱٫۹	۵۰٫۲	۷۷٫۳	۵۵٫۵
۱۶	مؤسسه پلی تکنیک دانشگاه فنی ملی خارکف	اوکراین	نقره	۴۴٫۸	۵۳٫۳	۶۱٫۹	۴۲٫۶
۱۷	دانشگاه کانولیک یوتی‌فیکال مینیا ژاویس	برزیل	نقره	۲۴	۸۵٫۳	۳۶٫۶	۵۷٫۳
۱۸	دانشگاه بیوتکنولوژی و علوم مدیریت شولینی	هند	نقره	۵۷٫۵	۳۵٫۶	۶۱٫۹	۶۲٫۴
۱۹	دانشگاه ایالتی سومی	اوکراین	نقره	۴۴٫۶	۴۵٫۷	۸۴٫۴	۴۹٫۴
۲۰	مؤسسه فناوری مونتری	مکزیک	نقره	۶۲٫۴	۵۶٫۴	۴۹٫۱	۲۰٫۷
۲۱	دانشگاه بین‌المللی لاریوجا	اسپانیا	نقره	۵۷٫۶	۶۵٫۳	۶۴	۳۷
۲۲	دانشگاه خودمختار ایالت مکزیک	مکزیک	نقره	۶۳٫۳	۴۶٫۶	۶۹٫۵	۵۵٫۵
۲۳	دانشگاه فنی خصوصی لوجا	اکوادور	نقره	۵۰٫۷	۶۱	۳۹٫۴	۴۵٫۱
۲۴	دانشگاه گوادالاجارا	مکزیک	نقره	۵۷٫۲	۶۹٫۱	۵۹٫۸	۵۰٫۱
۲۵	دانشگاه سانتو توماس	فیلیپین	نقره	۴۹٫۴	۶۶	۵۰٫۵	۵۰٫۳
۲۶	دانشگاه آزاد علامه اقبال	پاکستان	برنز	۳۴٫۲	۵۲	۱۸٫۲	۴۳٫۴
۲۷	دانشگاه آمیتی، نویدا	هند	برنز	۳۴٫۳	۴۶	۵۹٫۹	۴۶
۲۸	دانشگاه آنادولو	ترکیه	برنز	۳۹٫۳	۴۵٫۲	۲۷٫۲	۴۱٫۲
۲۹	دانشگاه آنتورک	ترکیه	برنز	۴۰	۴۶	۵۷٫۹	۴۷٫۹
۳۰	دانشگاه سایبر	ژاپن	برنز	۴۲٫۴	۳۷٫۸	۷۶	۴۹
۳۱	دانشگاه دمشق	سوریه	برنز	۳۸٫۴	۶۷٫۳	۶۱٫۶	۲۶٫۶
۳۲	دانشگاه دیکین	استرالیا	برنز	۳۳	۵۵	۴۱٫۲	۵۵٫۲
۳۳	دانشگاه دوی تان	ویتنام	برنز	۲۹	۷٫۷	۴۲٫۶	۴۴
۳۴	دانشگاه غازی	ترکیه	برنز	۴۱٫۱	۵۰٫۴	۶۸٫۷	۳۱٫۳
۳۵	دانشگاه آزاد یونان	یونان	برنز	۲۷٫۹	۴۱٫۷	۵۸٫۵	۴۲
۳۶	دانشگاه مهندسی و فناوری اطلاعات خواجه فرید	پاکستان	برنز	۵۵	۲۰٫۵	۳۱٫۹	۷۰٫۱
۳۷	(کونرو لاکشمایا) KL دانشگاه	هند	برنز	۳۱٫۵	۴۶٫۵	۶۰٫۳	۳۵٫۲
۳۸	دانشگاه لاولی پروفشال	هند	برنز	۴۰٫۲	۲۷٫۵	۳۸٫۲	۶۰٫۹
۳۹	دانشگاه مانیپال جیپور	هند	برنز	۴۱٫۹	۲۴٫۸	۳۹٫۵	۶۸٫۸
۴۰	کالج متروپولیتن	یونان	برنز	۴۳	۴۲٫۲	۵۹٫۴	۴۶٫۷
۴۱	دانشگاه میدوشن	کومور	برنز	۱۳٫۵	۷۶٫۶	۶۵٫۳	۵۰٫۷
۴۲	دانشگاه اوندوکوز مایس	ترکیه	برنز	۲۴٫۶	۴۰٫۶	۳۰٫۱	۴۱٫۳
۴۳	دانشگاه پورت سعید	مصر	برنز	۵۰٫۹	۳۵٫۷	۱۶٫۲	۵۱٫۶
۴۴	دانشگاه سلیمان دمیرل	ترکیه	برنز	۲۹٫۷	۱۳٫۷	۳٫۷	۲۵٫۸
۴۵	دانشگاه تلکام	اندونزی	برنز	۲۱٫۸	۲۲٫۲	۴۶٫۲	۲۵٫۳
۴۶	دانشگاه آموزشی و فناوری کلمبیا	کلمبیا	برنز	۲۰٫۲	۵۶٫۹	۴۱٫۹	۴۴٫۵
۴۷	دانشگاه پلی تکنیک سالزانا	اکوادور	برنز	۳۹٫۳	۵۷٫۷	۳۶	۴۳٫۷
۴۸	دانشگاه نگری سورابایا	اندونزی	برنز	۲۰٫۲	۲۴٫۶	۲۳٫۶	۳۷٫۸
۴۹	دانشگاه‌های پادجاران	اندونزی	برنز	۱۴٫۷	۳۷٫۱	۲۷٫۹	۲۶٫۲
۵۰	دانشگاه تریوکا- آزاد اندونزی	اندونزی	برنز	۹٫۲	۳۳٫۹	۴۲٫۱	۳۴٫۹
۵۱	دانشگاه بخارست	رومانی	برنز	۵۷٫۳	۱۴٫۶	۱۵٫۳	۵۸٫۷
۵۲	دانشگاه بزرگوس	اسپانیا	برنز	۷۳٫۳	۷٫۶	۲۱	۵۳٫۴
۵۳	دانشگاه ملی کارازین خارکف	اوکراین	برنز	۲۱٫۳	۵۰٫۷	۲۹٫۳	۲۹
۵۴	کالج ویلا	مالدیو	برنز	۴۹٫۴	۳۱٫۲	۲۲	۴۰٫۸
۵۵	دانشگاه غربی تیمیشوارا	رومانی	برنز	۴۶٫۵	۶۹٫۷	۴۸٫۹	۲۴٫۶
۵۶	دانشگاه جهانی بنگلادش	بنگلادش	برنز	۳۲٫۹	۲۸٫۵	۴۱	۲۲٫۵

بخشی از جامعه دانشگاهی هستند. این امر مستلزم اجرای «استراتژی‌های تعامل نوآورانه» است که فراتر از مشارکت در کلاس درس است تا از این طریق حق تعلیق را در جامعه دانشگاهی تقویت کند. این قبیل مشارکت‌ها نشان‌دهنده فرصت‌های بزرگی است که برای یادگیری مؤثر و تقویت هوش انسانی وجود دارد. انسان‌ها از نظر ژنتیکی به گونه‌ای برنامه‌ریزی شده‌اند که از یکدیگر بیاموزند. با این حال، استادان با چالش‌های مهمی در این زمینه مواجه هستند. این حوزه، آموزش کمی در مورد فرایندهای مربوط به ایجاد جوامع در یادگیری آنلاین ارائه کرده است. این عدم حمایت، مانع مهمی برای آموزش آنلاین مؤثر برای استادان و فراگیران به‌شمار می‌رود. برخی استادان معتقدند که ایجاد جوامع برای یادگیری مؤثر حیاتی است و هرگونه تلاش برای طراحی جوامع آنلاین در دوره ۸ هفته‌ای یا ۱۶ هفته‌ای می‌تواند بسیار زمان‌بر و دشوار باشد. جوامع معمولاً به‌طور ناگهانی پدیدار نمی‌شوند. برای تشکیل جوامع، استادان به مهارت‌هایی در چگونگی

تعدیل بحث‌هایی پیرامون آموزش‌های آنلاین و همچنین تقویت مشارکت در میان فراگیران دوره‌های آنلاین نیاز دارند. آموزش دوره‌های آنلاین در مقایسه با آموزش‌های حضوری، به مهارت‌های متفاوتی برای آموزش نیاز دارد و چنانچه دانشگاه‌ها به استادان در کسب اعتبارنامه‌ها کمک نکنند، با شکست مواجه می‌شوند. در این میان، پیشرفت‌های فناوری، در عین حال که فرصت‌های جدیدی را به همراه می‌آورد، چالش‌های بیشتری را ایجاد می‌کند و در این میان، هوش مصنوعی بیشترین چالش را پیش روی دانشگاه‌ها و محققان ایجاد کرده است. نرم‌افزار آموزشی هوش مصنوعی امروزی مبتنی بر یک مدل کسب و کار با ورودی آموزشی محدود در طراحی آموزش با فناوری است. این ارزش‌ها در حوزه فناوری سودآور بوده و لزوماً ارزش‌های دولتی را شامل نمی‌شود. هوش مصنوعی آموزش، یک چالش بزرگ برای مؤسسات آموزشی است که نشان‌دهنده یک تغییر اساسی در کنترل مأموریت سازمانی، ارزش‌ها، فرایندها و مدل تمرکز بر جامعه است.